

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

12 november 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Interpellatie van de heer Robert Voorhamme tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de Vlaamse cofinanciering van Europese programma's voor de stad Antwerpen
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het taalgebruik in het kader van het afsluiten van cross-border-leasetransacties van rioleringen tussen Vlaamse gemeenten en Amerikaanse instanties en bedrijven

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Woensdag 12 november 2003

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.08 uur.*

Interpellatie van de heer Robert Voorhamme tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de Vlaamse cofinanciering van Europese programma's voor de stad Antwerpen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Voorhamme tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de Vlaamse cofinanciering van Europese programma's voor de stad Antwerpen.

Minister Ceysens zal antwoorden in naam van minister-president Somers.

De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mevrouw de minister, gisteren heeft minister-president Somers tijdens het overleg van het netwerk van wetgevende regio's, Regleg, gezegd dat de regio's een plaats moeten krijgen in Europa.

Europa heeft een aantal programma's lopen die niet onbelangrijk zijn voor de ontwikkeling van de regio's, en meer bepaald van een aantal steden in die regio's. Ik heb het in het bijzonder over de programma's Doelstelling 2 en Urban II. Antwerpen en Gent rekenen erop om terzake een grootstedelijk beleid te kunnen voeren. Voor deze twee programma's die lopen van 2000 tot 2006, heeft de Vlaamse regering, net als de betrokken steden en Europa, een cofinanciering toegezegd. Voor de periode 2000-2006 bedraagt de cofinanciering van Vlaanderen iets meer dan 31 miljoen euro. Een groot deel van dit bedrag is nog niet besteed.

We stellen een aantal problemen vast in verband met de Vlaamse verantwoordelijkheid voor de co-

financiering. Men raakt er blijkbaar niet uit waar het geld moet worden gehaald en wie op welke begroting verantwoordelijk is voor het vrijgeven van de middelen.

Bij een eerste bespreking stelde toenmalig minister-president Dewael een fonds in het vooruitzicht binnen de Vlaamse begroting waarop de trekkingsrechten voor de Vlaamse cofinanciering konden gebeuren. In de documenten van de Vlaamse regering ten tijde van de goedkeuring staat : 'Teneinde deze cofinanciering op een efficiënte wijze te kunnen afhandelen, worden door een interkabinettenwerkgroep ad hoc de mogelijkheden onderzocht tot bundeling van alle in het kader van de Europese programma's benodigde cofinancieringsmiddelen op een centraal begrotingsartikel.' Dat is van toepassing op de Doelstelling 2-programma's. Voor Urban II werd toen al uitdrukkelijk vermeld 'dat de leden van de Vlaamse regering zouden gelast worden, ieder wat hem of haar betreft, binnen de begroting de nodige financiële middelen te voorzien in het kader van de uitvoering van voornoemd programma voor de cofinanciering van het Vlaams Gewest'.

Tijdens de volgende jaren bleek er nogal wat verwarring te ontstaan. Op 1 oktober 2002 stuurde het Antwerps stadsbestuur dan ook een brief aan de Vlaamse regering. De problemen die door minister Van Grembergen waren aangekaart, zijn binnen de kern van de Vlaamse regering behandeld. Er werd beslist dat elke minister in principe moet voorzien in een budget voor mogelijke cofinanciering.

Voor een aantal beleidsdomeinen doen zich geen problemen voor, met name Economie en Tewerkstelling. Daar werd voorzien in specifieke budgetten. Als niet is voorzien in een afzonderlijk budget, moet de cofinanciering worden opgevangen binnen de bestaande subsidiërings- of ondersteuningsregeling, aldus werd beslist in de kern van de regering.

Voorhamme

Er rijzen bijkomende problemen voor projecten die verschillende beleidsdomeinen beslaan. De vraag is dan wie voor de cofinanciering moet instaan.

Er is echter ook een probleem inzake behoorlijk bestuur. De promotoren moesten zelf bij de betrokken ministers aankloppen voor cofinanciering. Er was ook geen duidelijkheid over een centraal orgaan. Als het over beleidsinitiatieven ging waarbij meerdere beleidsdomeinen betrokken waren, werden de promotoren gewoon van het kastje naar de muur gestuurd.

Hierop heeft minister Van Grembergen een aantal voorstellen gedaan. Hij heeft opnieuw voorgesteld om in een eenloketfunctie te voorzien. Inzake de cofinanciering heeft hij voorgesteld om, zodra de grootte van de vast te leggen middelen was ingeschat, in een afzonderlijk krediet voor dit programma te voorzien. In principe is toen beslist dat de eenloketfunctie onder de verantwoordelijkheid van minister Gabriëls zou vallen en door de afdeling Europa Economie zou worden uitgevoerd.

Wij hebben echter vernomen dat op dat ogenblik evenwel al een discussie was losgebarsten. Minister Van Mechelen was van mening dat de nodige middelen op het Hermesfonds moesten worden verhaald. Het kabinet van minister Gabriëls, dat positief stond tegenover de idee om een eenloketfunctie te creëren, was het hier niet mee eens en stelde dat het om puur economische dossiers gaat.

In antwoord op een brief van 1 oktober 2002 heeft toenmalig minister-president Dewael het Antwerps stadsbestuur op 16 oktober 2002 schriftelijk laten weten dat hij de Vlaamse regering in een brief had gevraagd zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen over de eventuele principiële toekenning van Vlaamse cofinanciering voor de overige knelpuntdossiers.

Omstreeks diezelfde periode heeft voormalig minister Gabriëls het Antwerps stadsbestuur schriftelijk laten weten dat met betrekking tot de toekenning van de Vlaamse cofinanciering een zekere vertraging was opgetreden. Hij weet deze vertraging aan het feit dat heel wat ingediende projecten uiteenlopende doestellingen nastreefden en niet aan een enkel bevoegdheidsdomein konden worden toegewezen.

Hij heeft hieraan toegevoegd – en ik citeer : ‘In principe leidt deze vertraging echter niet tot weige-

ring van de Vlaamse cofinanciering als het om waardevolle projecten gaat. Zo denken we momenteel ook aan de introductie van een eenloketfunctie bij de administratie Economie, afdeling Europa Economie, welke zal instaan voor een snellere afhandeling van de aanvragen. Voor het jaar 2003 en de volgende jaren zal met de creatie van een afzonderlijk loket voor multidisciplinaire projecten bij de minister bevoegd voor Europese Aangelegenheden dat probleem definitief worden opgelost.’

Wat de eenloketfunctie betreft, is sedert het einde van vorig jaar een verbetering opgetreden. Iedereen kan getuigen dat de eenloketfunctie momenteel functioneert.

Wat de cofinanciering betreft, zijn we eigenlijk weer in de gracht gesukkeld. In tegenstelling tot de aankondiging van de Vlaamse regering is nog steeds niet in een afzonderlijk krediet voor multidisciplinaire projecten voorzien. Ook in de begroting voor volgend jaar wordt niet in een dergelijk krediet voorzien.

Dat dit probleem in 2003 niet is opgelost, zorgt op zich al voor problemen. Dat het in 2004 ook niet zal worden opgelost, maakt ons ongerust over de uiteindelijke uitvoering van de betrokken programma's.

Het is mogelijk dat de ministerwissels voor wat vertraging hebben gezorgd. Ik kan hier zeker begrip voor opbrengen, maar we zitten met een aantal knelpuntdossiers. Dossiers worden regelmatig naar een andere minister doorgestuurd. De reacties op deze dossiers zijn uiteenlopend. Soms krijgen de indieners te horen dat het bevoegde kabinet niet over een begrotingspost voor dergelijke dossiers beschikt. Indien een project onder meer onder de bevoegdheid van de minister van Sport valt, is het antwoord eenvoudigweg dat er geen begrotingspost is om dit project te cofinancieren.

Soms krijgen de indieners te horen dat de minister niet bevoegd is. Zo heeft de minister van Mobiliteit verklaard een aantal projecten niet te kunnen cofinancieren omdat het niet om gewestwegen gaat. Blijkbaar wordt het Vlaams engagement om sowieso alle programma's te cofinancieren die in een Europees kader zijn opgesteld, volledig geabstraheerd. Ik vind dit enigszins cynisch. Soms krijgen de indieners gewoon te horen dat er geen geld is. Dit geldt onder meer voor projecten die onder de bevoegdheid van de minister van Cultuur vallen.

Bij de mensen die de moeite doen om projecten in te dienen en die hun best doen om die zo goed mo-

Voorhamme

gelijk voor te bereiden, leiden deze reacties tot moedeloosheid. We mogen niet uit het oog verliezen dat deze dossiers een ingewikkeld parcours moeten volgen.

Elk project moet door het managementcomité worden goedgekeurd. In het managementcomité zetelen vertegenwoordigers van de EU, van het stadsbestuur en van de Vlaamse administratie. Vervolgens moet het dossier bij de afdeling Europa Economie worden ingediend. Vervolgens wordt elk dossier, samen met een advies van de afdeling Europa Economie, naar de betrokken kabinetten gestuurd.

Vervolgens moet de minister het project goedkeuren. In heel wat gevallen zorgt deze stap al voor enige problemen. Het gebeurt vaak dat een bevoegd minister geen beslissing neemt en het project in het ongewisse laat. Het gebeurt eveneens vaak dat een bevoegd minister zich tot een mondelinge principiële goedkeuring beperkt.

Van zodra de bevoegde minister een beslissing heeft genomen, moet de Vlaamse regering het project goedkeuren. Daarna moet het project, na advies van het Rekenhof, op een begrotingspost worden vastgelegd. Hierop moet de bevoegde minister de goedkeuring van het project officieel meedelen.

Ten slotte moet het managementcomité voor Doelstelling 2 of voor Urban II het project definitief goedkeuren. Over een aantal dossiers die dit parcours grotendeels hebben doorlopen, zijn we nog steeds in het ongewisse. De managementcomités voor Doelstelling 2 en voor Urban II hanteren namelijk de n+2-regel. Die programma's lopen van 2000 tot 2006. Voor elk jaar dat binnen die periode valt, moeten bedragen worden gebudgetteerd. N+2 betekent dat die bedragen ook uitgegeven moeten zijn binnen de 2 jaar volgend op het jaar waarin ze effectief zijn vastgelegd.

Een aantal dossiers blijven om onbegrijpelijke redenen hangen. Binnen Doelstelling 2 is er het GIS-project 2002-2003, dat werd goedgekeurd door het managementcomité in januari 2002. Het werd goedgekeurd voor cofinanciering door de stad in januari 2002. In februari 2002 werd er een aanvraag ingediend bij minister Van Grembergen voor Vlaamse cofinanciering. Het is vervolgens doorgestuurd naar minister Gabriëls en daarna naar minister Van Mechelen. In oktober 2002 is er een herinnering gestuurd naar minister Van Mechelen. Het enige wat we weten, is dat er telefonisch een ak-

koord is bereikt in dit dossier. Als er echter niet snel een beslissing komt van de Vlaamse regering, dan moeten we dit project schrappen. Europa trekt zijn middelen daarvoor immers in. Het gaat hier om een project van een half miljoen euro, waarvan een derde van de Vlaamse regering moet komen.

Een tweede project is de sportloods All In, dat werd goedgekeurd door het managementcomité in juni 2002. De cofinanciering door de stad is goedgekeurd, en wordt dan ook telkens ingeschreven in de begroting van de stad. De aanvraag tot cofinanciering lag in augustus 2002 bij minister Gabriëls, is verhuisd naar minister Vanhengel en vervolgens naar minister Keulen. Toen het kabinet aan deze aanvraag werd herinnerd, was het antwoord dat niet is voorzien in een begrotingspost voor sportinfrastructuur.

Een ander project is de occasionele kinderopvang. Dat project is goedgekeurd in oktober 2002 en heeft de volledige lijdensweg doorlopen. Het ging naar minister Gabriëls, en naar minister Vogels, die bijkomende voorwaarden stelde. Vervolgens werd een herinnering gestuurd naar minister Byttebier. In oktober werd telefonisch meegedeeld dat aan de voorwaarden is voldaan en dat cofinanciering kan volgen. Het gaat echter om een telefonische melding terwijl wij nog steeds wachten op een daadwerkelijke beslissing.

Er is ook een belangrijk project in verband met de bouwblokken in de Sint-Gummarusstraat. Er is een aanvraag ingediend voor de economische ondersteuning van dat gebied. Die aanvraag is goedgekeurd in juni 2003. Er is ook een aanvraag tot cofinanciering ingediend bij u, mevrouw de minister, maar daar hebben wij nog niets van vernomen.

Een ander project, Vitamine W, zorg- en schoonmaakopleiding, is goedgekeurd in juni 2003 maar blijft nog altijd hangen. Er is een principiële toezegging gedaan, maar er is nog geen bevestiging.

Een aantal dossiers is in de tweede helft van dit jaar goedgekeurd. Een goedkeuring door het managementcomité betekent telkens dat Europa, Vlaanderen en Antwerpen het er samen over eens zijn dat het om een nuttig project gaat. Er zijn projecten, waaronder een aantal cruciale projecten in de wijk rond Dokske in Merksem, waar absoluut investeringen moeten gebeuren.

Als de Vlaamse regering niet snel een aantal knopen doorhakt, kunnen we daar een streep door trekken.

Voorhamme

Binnen de Urban II-programma's wil ik het onder meer hebben over het doortrekken van de Emiel Vloerstraat voor de Krugerbrug. Dat is een cruciaal dossier voor de ontsluiting van dat gebied. Alle betrokken Vlaamse ministers vinden de ontwikkeling van dat gebied heel belangrijk, ook in het kader van het ontsluiten van nieuwe economische arealen. Het is dan ook logisch dat dit project in het kader van Urban II is voorgesteld. Het is goedgekeurd in februari 2002. Er is een aanvraag tot cofinanciering gericht aan de Vlaamse regering. Die is terechtgekomen bij minister Stevaert in 2002. Die aanvraag is in 2003 opnieuw voorgelegd aan minister Stevaert, en vervolgens aan minister Bosuyt die in oktober 2002 meldde dat hij niet bevoegd is omdat de Krugerbrug niet aan een gewestweg ligt.

Mevrouw de minister, dit getuigt toch niet van een behoorlijk bestuur vanuit Vlaanderen. Ook bij de verhouding tussen Europa en Vlaanderen kunnen we een aantal vraagtekens plaatsen. Vlaanderen wordt geacht zich solidair op te stellen in dit dossier. Er zijn nog een aantal dossiers hangende die cruciaal worden geacht voor de ontwikkeling van sommige gebieden zoals de Abdijstraat. Daar zijn projecten voor ingediend. We hebben de juiste procedurele regels gevolgd. Het enige probleem is dat de Vlaamse overheid niet heeft voorzien in een apart budget en dat er een regeling is getroffen die door de ministers onderling wordt betwist.

Mevrouw de minister, is de Vlaamse regering niet in staat om hiervoor een fatsoenlijke regeling te treffen? We weten dat er middelen voorhanden zijn. Er is bijvoorbeeld het Hermesfonds dat genoeg geld zou bevatten. U kunt dan misschien als minister van Economie vinden dat dit moet worden aangewend voor economische doeleinden, maar dat zal mij eerlijk gezegd worst wezen. In 2000 is de Vlaamse regering een engagement aangegaan tot cofinanciering. Er is een tabel opge maakt om duidelijk te maken wat dat jaarlijks zou kosten aan de Vlaamse regering. Het wordt voor ons stilaan onbegrijpelijk waarom de Vlaamse regering die middelen niet kan vrijmaken.

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de vraag van de heer Voorhamme. Ik wil daarbij ook verwijzen naar de discussie die we een jaar geleden hebben gevoerd naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief Binnen-

landse Aangelegenheden waarbij dit onderwerp eveneens aan bod is gekomen. Doelstelling 2 en Urban II werden daarbij als zeer essentieel beschouwd. Ik citeer de medewerker van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden : 'waarbij niet duidelijk was tot welke minister men zich moest richten, zeker bij multifunctionele projecten'.

Begin december 2002 waren nog geen structurele oplossingen gevonden, maar het kabinet van minister Gabriels, die als minister van Buitenlands Beleid optrad als coördinerend minister, zou daarvoor wel een voorstel uitwerken. We zijn daarbij vaak van het kastje naar de muur gestuurd. Intussen hebben zich ook een aantal ministerswissels voorgedaan.

De stad Antwerpen heeft een contract opgemaakt met de Vlaamse regering, zoals dat ook gebeurt met een aannemer. Nu voelt ze zich echter gedwongen om er, samen met de twaalf telkens wisselende onderaannemers, voor te zorgen dat dat contract wordt uitgevoerd. Dat is een onhoudbare situatie. Dat heeft al veel vragen opgeroepen en tot overleg met het kabinet geleid. Het lijkt wel een processie van Echternach. De stad moet steeds opnieuw dezelfde zaken toelichten. Dat is niet houdbaar. Tijdens de begrotingsbesprekingen is dat ook al gezegd, toen naar het Hermesfonds werd verwezen. Dat fonds wordt gebruikt voor multifunctionele projecten waarbij niet duidelijk is welke vakminister ervoor bevoegd is. Het was toen ook duidelijk dat de administratieve coördinatie van alle projecten moet gebeuren door de administratie Economie, afdeling Europa. Verder zijn we niet geraakt.

Ik wil het belang van die projecten benadrukken. Het gaat over sport, opleiding, cultuur en bibliotheken, met alles wat dat voor een buurt betekent. Antwerpen heeft weinig beleidsruimte, maar dit gaat net over geld dat toelaat een beleid te voeren rond mooie projecten. Dat geld komt van de stad en van Europa, maar zou ook van Vlaanderen moeten komen. Ik steun dus de vraag van de stad, en hoop dat het geld voor alle projecten kan worden vrijgemaakt. De vraag is gericht tot de minister-president, want hij is de hoofdaannemer. Hij is verantwoordelijk voor het aandeel van Vlaanderen. Ik neem aan dat de minister mede namens hem zal antwoorden.

Het gaat soms over grote, soms over kleine bedragen, maar het zijn altijd wel levensnoodzakelijke bedragen. Het gaat immers over projecten ten behoeve van moeilijke buurten, die daar stuk voor stuk behoefte aan hebben. Als die projecten imple-

Vermeulen

deren, zal er in die buurten meer dan dat verdwijnen. Dan komen de buurtbewoners in de greep van ontgoochelingen, want er zijn grote verwachtingen gecreëerd. Vlaanderen heeft de sleutel in handen.

De voorzitter : Ik behoor zelf tot de oppositie in Antwerpen. Er is veel kritiek op de aanbesteding van de middelen die via Doelstelling 2 en Urban II ter beschikking worden gesteld. Het probleem zit dieper dan dat. Het gaat over zeer concrete verbintenissen die de gewestelijke overheid aangaat ten opzichte van steden. Blijkbaar is dit gewest, om welke reden dan ook, niet in staat om die verbintenissen te respecteren. Wat de reden ook moge zijn : dat zal ons worst wezen, zoals de heer Voorhamme terecht stelde.

We willen dat aanklagen. De bekommernissen die hier zijn verwoord, worden gedeeld door de gehele Antwerpse gemeenteraad, en het lijkt me goed dat de minister daarvan op de hoogte is.

Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik bespreek eerst Doelstelling 2, en dan Urban II.

Op 14 juni 2001 verleende de Europese Commissie haar goedkeuring aan het Doelstelling 2-programma Antwerpen Noord-Oost. Europa financiert voor een bedrag van 18.359.875 euro. In de begroting Economie is een bedrag van 3.008.391 euro vastgelegd als Vlaamse cofinancieringbijdrage.

Ik wil even overlopen wat er vanuit de begroting Economie is verwezenlijkt. Vanuit die begroting zijn projecten gesubsidieerd die niet in strikte zin tot de economische sfeer behoren. In elk geval kan het niet dat we het Hermesfonds gebruiken voor exclusieve bevoegdheden zoals sport. Het Hermesfonds is bedoeld om economische activiteiten in Vlaanderen te houden en te stimuleren, en ik kan elke euro ook maar één keer uitgeven. Er is geen draagvlak om geld van dat fonds te gebruiken voor dat soort projecten, terwijl zich drama's als Ford voordoen. Minister Gabriëls was wel bevoegd voor de coördinatie met het buitenland, maar dat betekent nog niet dat de begroting Economie voor de financiering moet opdraaien. Tot vandaag is daar geen duidelijkheid over. Iedereen kent de moeilijkheden bij het opstellen van de begroting 2004.

Er is een lange lijst projecten vastgelegd : Tertiair Opleidingscentrum infrastructuur, goed voor

237.998 euro ; De Ploeg, goed voor 100.471 euro ; Designcenter werking, goed voor 165.176 euro ; Designcenter infrastructuur, goed voor 165.176 euro ; Lobroekdok 1, goed voor 54.537 euro ; Lobroekdok 2, goed voor 83.443 euro ; Permeke werking, goed voor 210.704 euro ; Permeke infrastructuur, goed voor 1.043.631 euro ; Waterzuivering infrastructuur, goed voor 247.894 euro ; Waterzuivering werking, goed voor 247.894 euro ; Winkelgebied ANNO, goed voor 157.333 euro ; Sint-Gummarusstraat, goed voor 210.035 euro, en Vitamine W infrastructuur, goed voor 84.099 euro. Het totaalbedrag is dus 3.008.391 euro, en dat geld wordt geput uit de begroting Economie.

Er zijn drie projecten die onrechtstreeks tot de bevoegdheid economie behoren. Het gaat om gemengde bevoegdheden, en daarom hebben we een cofinanciering aanvaard : Tertiair Opleidingscentrum, waarvoor wordt samengewerkt met de VDAB, goed voor 654.483 euro, Vitamine W schoonmaakopleiding, goed voor 1.076.361 euro en Okido infrastructuur, goed voor 14.048 euro. Het totaalbedrag is 1.744.892 euro. Er zijn ook hangende dossiers : All Inn, goed voor 54.166 euro, en GIS, goed voor 165.266 euro. Het eerste project zou bij minister Keulen, het tweede bij minister Van Mechelen moeten worden ondergebracht. Het totaalbedrag is 219.432 euro. Dat cijfer is dus klein, in vergelijking met de bijna 5 miljoen euro aan vastgelegde projecten. Het plaatje ziet er dus anders uit dan wat in de interpellatie is gezegd.

Het bevoegde managementcomité heeft de projecten TIVO infrastructuur en opleiding, Jeugdcentrum Dokske, Sportwijzer, Roma, Muziekclub 5 voor 12 en Merksemdok werking en infrastructuur onlangs goedgekeurd. Aangezien de Vlaamse cofinanciering nog moet worden aangevraagd, kan ik daar momenteel nog niet veel over zeggen.

Voor Doelstelling 2 is een bedrag van 3.008.391 euro vastgelegd. Hier is nadien 1.744.892 euro aan toegevoegd. Met de twee dossiers die momenteel nog hangende zijn, zijn in verhouding kleinere bedragen gemoeid. Ik zal de bevoegde ministers nog eens over deze dossiers aanspreken, maar meer kan ik nu niet doen. Ik kan die bedragen momenteel nog niet vastleggen. We mogen evenmin vergeten dat de zes projectvoorstellen die ik daarnet heb opgesomd, nog niet zijn ingediend.

De heer Voorhamme heeft er terecht op gewezen dat het einde van het jaar in zicht komt. In toepassing van de n+2-regel moeten we ten aanzien van de Europese Commissie een bedrag van 1.372.782 euro kunnen verantwoorden. Wat het Doelstelling

Ceysens

2-programma betreft, zal dit bedrag zonder problemen worden gehaald. We hebben reeds bijna 5 miljoen euro vastgelegd. Uit onze berekeningen blijkt dat we nu al 94 percent van het uiteindelijke bedrag kunnen verantwoorden.

Bij beschikking van 12 november 2001 heeft de Europese Commissie Urban II Antwerpen Zuidrand 2000-2006 goedgekeurd. De Europese cofinanciering zal 7.066.666 euro bedragen. In toepassing van de n+2-regel moet de Vlaamse regering op 31 december 2003 een bedrag van 751.666,38 euro ten aanzien van de Europese Commissie kunnen verantwoorden. Momenteel halen we al bijna 70 percent van dit bedrag. Bovendien heeft de Europese Commissie toestemming gegeven om de jaartranche voor 2001, die ongeveer 1.250.000 euro bedraagt, met het reeds gestorte voorschot, dat ongeveer 500.000 euro bedraagt, te verminderen. Ten gevolge van deze beslissing is het te verantwoorden bedrag met ongeveer 40 percent verminderd. Het resterende bedrag kan zonder meer laag worden genoemd.

Dat we dit bedrag momenteel niet halen, impliceert in de eerste plaats dat het betrokken programma traag vooruitgaat. Ondanks het feit dat het programma bijna twee jaar geleden is goedgekeurd, is slechts 24 percent van de Europese middelen, ten bedrage van 7.066.666 euro toegewezen. Aangezien het Europees steunpercentage van 31 percent tot 50 percent is opgetrokken, gaat het hier bovendien om een kunstmatig verhoogd percentage. Deze tijdelijke maatregel is ingevoerd om de voorziene moeilijkheden met de n+2-regel op te vangen.

Aangezien het Antwerps stadsbestuur met betrekking tot het programmagebied nog geen duidelijke visie heeft ontwikkeld, worden in eerste instantie een aantal studieprojecten ingediend en goedgekeurd. Deze projecten zullen al snel een paar jaar vergen. Concrete realisaties en afrondingen zullen er pas na de afronding van de studies komen. De Vlaamse administratie, die als adviserend lid deel van het managementcomité uitmaakt, heeft al herhaaldelijk op dit probleem gewezen.

Wat de goedgekeurde projecten betreft, moet binnen de zes maanden een eerste betalingsaanvraag worden ingediend. Indien bepaalde projecten niet tijdig tot uitgaven leiden, zou dit erop kunnen wijzen dat ze vroegtijdig zijn goedgekeurd. De hele vooruitgang van het Urban II-programma kampt met een structureel probleem. De Europese Com-

missie heeft haar bezorgdheid over de trage vooruitgang overigens al eens ten aanzien van het Urban-secretariaat uitgedrukt.

In het kader van het Urban II-programma zijn een aantal projecten in de begroting Economie vastgelegd. Soms gaat het om cofinanciering. Het is mijn bedoeling de economische invalshoek zeer ruim te interpreteren om de dossiers vooruit te helpen. Het zou echter niet verantwoord zijn om alle uitgaven door het Hermesfonds te laten dragen. Indien zich een crisis voordoet, zoals onlangs bij Ford Genk, moet ik nog over voldoende middelen beschikken. Ik kan in dergelijke omstandigheden dat geld moeilijk aan een sporthal besteden. Dat zou niet worden getolereerd.

Desondanks heb ik getracht om de mogelijkheid tot cofinanciering vanuit de begroting Economie zeer ruim op te vatten. Zo krijgt Abdijstraat Etalage 30.149 euro, Wijkwinkel Kiel 17.619 euro, TIR-plein wedstrijd 15.495 euro, TIR-plein projectleider 65.420 euro, Kielpark Masterplan 21.086 euro, Kielpark uitvoering 71.885 euro en Petroleum Zuid Concept 162.595 euro. In totaal gaat het hier om 384.249 euro. Alle Urban II-projecten die binnen het beleidsdomein Economie passen, zijn maximaal gehonoreerd.

Verder wil ik hier nog melding maken van drie projecten die binnen andere beleidsdomeinen passen en waarvan de dossiers nog hangende zijn. Het eerste is het Centrum Ecologische Opleidingen, voor een bedrag van 120.788 euro. Dit dossier valt onder de bevoegdheid van minister Landuyt. Het tweede is het Speelplein GBA, voor een bedrag van 74.066 euro. Dit dossier valt onder de bevoegdheid van minister Keulen. Het derde is de Krugerbrug, voor een bedrag van 30.990 euro. Dit dossier valt onder de bevoegdheid van minister Bossuyt. De Vlaamse cofinanciering van het project Work-space, ten bedrage van 126.889 euro, is pas op 8 oktober 2003 bij minister Landuyt aangevraagd. Ik zal er nogmaals bij de bevoegde ministers op aandringen de hangende dossiers zo spoedig mogelijk te deblokken.

Gezien de verhouding tussen de bedragen die met de reeds goedgekeurde cofinanciering en met de nog hangende dossiers zijn gemoeid, is er duidelijk geen oorzakelijk verband tussen het al dan niet realiseren van Vlaamse cofinanciering en het al dan niet realiseren van de n+2-regel voor het Urban II-programma. De verklaring schuilt veeleer in de tegenstelling tussen de langetermijnvisie van het stadsbestuur met betrekking tot het Urban II-pro-

Ceysens

grammagebied en het kortetermijnkarakter van de n+2-regel.

Het is logisch dat het stadsbestuur de beschikbare financiële middelen in toekomstgerichte hefboomprojecten wil concentreren. Deze projecten creëren immers de grootste toegevoegde waarde en hebben de grootst mogelijke impact op het betrokken gebied. Een versnippering van de middelen over talrijke, weinig substantiële en los van elkaar staande projecten moet worden vermeden. De n+2-regel doorkruist deze strategie echter. Hefboomprojecten zijn meestal groot en vergen een langere uitvoeringsperiode. Daarenboven vergt hun technische complexiteit een langere opstartperiode. De stringente n+2-regel valt moeilijk te verzoenen met de langetermijnvisie die het stadsbestuur momenteel volop ontwikkelt. Dit is het grote verschil met het andere programma, dat niet tot dergelijke problemen leidt.

Ik zal de leden van de Vlaamse regering die in het managementcomité zetelen op deze problematiek wijzen. Samen met de andere partners in het managementcomité moeten we onderzoeken op welke wijze we op 31 december 2003 aan de n+2-regel kunnen voldoen en hoe we de trage vooruitgang van het Urban II-programma alsnog kunnen ombuigen.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mevrouw de minister, ik vind het een beetje sneu dat de minister-president de beste leerling uit de klas heeft gestuurd om mijn vragen te beantwoorden.

Zoals ik daarnet al heb gezegd, is het kabinet van de minister van Economie niet de voornaamste oorzaak van de bestaande problemen. Strikt genomen, doet u eigenlijk meer dan we zouden mogen verwachten. Dit gold overigens ook voor uw voorganger. Ik zou voormalig minister Gabriëls en uzelf hiervoor overigens willen feliciteren.

Uw mededeling dat Vlaamse cofinanciering voor een aantal projecten binnen de begroting Economie is goedgekeurd, is goed nieuws. Wij waren daar eigenlijk nog niet van op de hoogte. Ik ga er evenwel van uit dat u nog niet op de hoogte bent van een aantal aanvragen die volgens u nog niet aan de Vlaamse regering zijn overgemaakt. Voorzover ik weet, zijn alle door mij aangehaalde aanvragen tot cofinanciering effectief bij de Vlaamse regering in-

gediend. Aangezien deze dossiers betrekking hebben op andere beleidsdomeinen, is het natuurlijk mogelijk dat ze nog niet aan u zijn bezorgd.

U vermeldt terecht een aantal problemen met de n+2-regel. Meer fundamentele ingrepen vragen tijd, maar dat weet iedereen al van bij de start.

Uw verklaring biedt geen antwoord op de fundamentele ongerustheid. Zelfs indien u een groot aantal van de nog hangende projecten hebt goedgekeurd – wat al een geruststelling is – blijven we ongerust over de verdere afloop van deze programma's. Er zijn programma's die over meer dan economie gaan. De vorige regering had beslist om in een gemeenschappelijke begrotingspost te voorzien voor Doelstelling 1 en Urban I-programma's, onder de voogdij van de minister-president. Dit lijkt me niet ongebruikelijk.

Mevrouw de minister, u hebt strikt genomen gelijk dat alle ministers ervan uitgaan dat de middelen uit het Hermesfonds gehaald kunnen worden, maar dit is geen regel van goed bestuur. Anders moet de regering in de begroting een herschikking doorvoeren en wordt een en ander geformaliseerd. Een fonds dat strikt genomen alleen voor economische maatregelen kan worden gebruikt, aanspreken voor andere beleidssectoren, kan een probleem vormen voor de Inspectie van Financiën en het Rekenhof.

U hebt geen antwoord gegeven – misschien omdat het niet helemaal binnen uw bevoegdheid ligt, maar net daarom had ik de vraag aan de minister-president gesteld – op mijn vraag hoe dit probleem structureel zal worden opgelost. Bovendien is er een probleem als deze programma's een hele lijdensweg moeten volgen vooraleer ze op de juiste plaats aankomen, en kunnen worden beoordeeld.

Het is niet gemakkelijk om goede programma's op te stellen. Heel wat programma's worden geschrappt en bediscussieerd. Als het zo lang duurt voor er uitsluitel wordt gegeven, dreigen we, door onze organisatieproblemen, steeds nodeloos te botsen met de n+2-regel. Dit moeten we vermijden.

Mevrouw de minister, u hebt niet kunnen zeggen hoe we dit voor de toekomst structureel zullen oplossen. Ik vind dat het aangehaalde argument dat de Vlaamse begroting het niet gemakkelijk heeft, geen hout snijdt. De Vlaamse begroting heeft het inderdaad niet gemakkelijk en zal het misschien nog moeilijker krijgen als ze de engagementen van 2000 moet nakomen, maar dit kan niet worden ingeroepen als argument om de aangegane engage-

Voorhamme

menten in een cofinanciering met Europa en de stad Antwerpen niet na te komen.

De begroting van Antwerpen heeft het ook niet gemakkelijk, maar de stad heeft wel alle middelen moeten inschrijven en wordt door de Vlaamse overheid verplicht om een meerjarenplanning voor de begroting voor te leggen aan de Vlaamse voogdij, waarin al die middelen jaar na jaar zijn ingeschreven. Tegen 2007 moet Antwerpen ervoor zorgen dat de begroting nog altijd sluit. Antwerpen is erin geslaagd. Waarom kan Vlaanderen de engagementen dan niet nakomen ?

De truc die nu is toegepast – om een eenmalige aftrek van het EU-voorschot te gebruiken als pasmunt –, is vanaf volgend jaar niet meer mogelijk. Er blijft dus een probleem. Mevrouw de minister, inzake Urban II hebt u gelijk om voorlopig, gelet op het nodige studiewerk, een aantal korte, zeer concrete projecten in te dienen.

Ik durf er niet aan te denken dat de stad Antwerpen in de loop van volgend jaar, als er principieel middelen moeten worden toegekend voor verdere investeringen, opnieuw van het kastje naar de muur zal worden gestuurd.

In de begroting 2004 zijn hiervoor nog geen middelen ingeschreven, er is niet in een gemeenschappelijk budget voorzien. Met het Hermesfonds worden een aantal initiatieven gefinancierd, maar de minister van Cultuur en Jeugd heeft geen middelen ingeschreven, hoewel er belangrijke projecten zijn ingediend. Ook de minister van Openbare Werken en Mobiliteit heeft geen middelen ingeschreven. Voor deze minister zijn een aantal belangrijke projecten op komst.

Mevrouw de minister, misschien moeten we hierover de minister-president nog eens apart horen. Ik neem aan dat u, zonder een uitdrukkelijke delegatie, niet kunt praten in naam van de minister-president. U bevindt zich in een moeilijke positie, maar voor ons is het een onaanvaardbare positie.

Als er voor de stemming over de begroting 2004, die op dit moment ter bespreking voorligt, geen structurele oplossing geboden wordt, is er een probleem voor de Vlaamse regering.

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, we hebben nu gehoord wat we al 2 jaar meemaken. Mevrouw de minister, u hebt geantwoord als vakminister – met een aantal goede rapporten –, maar we vragen een antwoord van de regering.

Ik geloof u als u zegt een goed woordje te zullen doen bij onder andere de ministers van Sport en Cultuur, maar we hebben al jaren goede woordjes gedaan. Ik kan u het mailverkeer bezorgen dat net niet naar de heer Anciaux is vertrokken, daarna naar de heer Vanhengel en de heer Keulen. Telkens werd aangekaart wat misliep, vertraging had of niet voorzien was. Die fase zijn we voorbij. Het is aan de regering om een antwoord te formuleren. Op verschillende kabinetten ligt een zwarte piet en iedereen wil die kwijt. Sommigen hebben nog wat middelen en gaan hier goed mee om.

Het was geen vraag van de stad Antwerpen of van deze commissie om alles via het Hermesfonds te regelen. Op een bepaald moment was dit een optie van de regering die ons is meegedeeld. Ik begrijp dat u ook nog andere dingen moet doen met het Hermesfonds, maar u begrijpt dat de regering een verantwoordelijkheid heeft als contractant. Het is aan de minister-president, niet om alle zwarte pietten nog eens te herschikken, maar om schoppenaas op tafel te gooien, en een regeling vast te leggen.

Mevrouw de minister, het kan geen kwaad om met uw collega's te bespreken dat alles in orde komt, maar de voorgeschiedenis toont aan dat dit niet eenvoudig is, want in een aantal zaken is op dit ogenblik niet voorzien.

De voorzitter : Collega's, ik wil nog een technische opmerking meegeven. Het was de bedoeling dat minister Ceysens namens de hele regering zou antwoorden, ter vervanging van de minister-president.

Mevrouw de minister, u hebt keurig geantwoord voor het vakgebied economie, maar de interpellant en de collega's die zich hebben aangesloten, hadden een breder antwoord mogen verwachten. Ik kan dit enkel betreuren.

Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens : Mijnheer de voorzitter, ik heb een overzicht gegeven van de stand van zaken en ging daarbij verder dan mijn vakgebied. Ik heb het hele overzicht gegeven, het verschil tussen Doelstelling 2 en Urban II aangetoond en aangegeven dat het Hermesfonds moeilijk een oplos-

Ceysens

sing kan zijn om elke cofinanciering waar te maken.

Ik zal dit uiteraard terugkoppelen naar de regering. Er zijn al gedachtewisselingen geweest over een cofinanciering, maar tot op vandaag is er geen fonds van de regering.

Daar zijn redenen voor. Volgens mij kan de coördinatie worden toevertrouwd aan Buitenlands Beleid, maar er zijn geen fondsen om dit te realiseren. Dit moet opnieuw worden besproken in de ministerraad. De aangekondigde motie vormt daartoe al een prima aanleiding.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heren Voorhamme en Vermeulen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het taalgebruik in het kader van het afsluiten van cross-border-leasetransacties van rioleringen tussen Vlaamse gemeenten en Amerikaanse instanties en bedrijven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het taalgebruik in het kader van het afsluiten van cross-border-leasetransacties van rioleringen tussen Vlaamse gemeenten en Amerikaanse instanties en bedrijven.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit thema kwam al

herhaaldelijk aan bod in deze commissie. Het ligt niet in mijn bedoeling om alles te herhalen. De standpunten van de fracties zijn duidelijk. De Vlaamse regering kan of wil de gemeenten blijkbaar niet verbieden om in die CBL-projecten te stappen. Eén bepaald aspect kwam tot nu toe niet aan bod. Aangezien de onderhandelingen met Amerikaanse instanties en bedrijven verlopen, bestaat er een gevaar dat een belangrijk deel van deze contacten en de documenten die daaruit voortvloeien in het Engels verlopen of zijn opgesteld. De inlichtingen die wij daarover krijgen, wijzen alvast in die richting.

De vraag is daarbij of dit wel verzoenbaar en in overeenstemming is met onze taalwetgeving. Enerzijds zegt de taalwetgeving in bestuurszaken niets over contacten tussen plaatselijke besturen en buitenlandse instellingen omdat het bij de opmaak van de gecoördineerde wetten in 1962-1963 ondenkbaar was dat dit zich zou voordoen. Anderzijds bestaat er een vaste rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht die stelt dat gemeentelijke mandatarissen – gemeenteraadsleden of schepenen – niet verondersteld worden een andere taal dan hun eigen taal te kennen en dat zij, om hun mandaat normaal te kunnen uitoefenen, in alle gevallen de verslagen en documenten die betrekking hebben op aangelegenheden waarover zij moeten beraadslagen of beslissingen treffen, in hun eigen taal ter beschikking moeten hebben.

Bovendien stelt artikel 84 van de nieuwe gemeentewet dat geen akte of stuk betreffende het bestuur aan het onderzoek van de raadsleden mag worden onttrokken. Daaruit leid ik af dat alle documenten in het kader van de cross-border leasings in het Nederlands opgesteld moeten zijn omdat de gemeentelijke mandatarissen van alle stukken kennis moeten kunnen nemen. Dat lijkt me een heel gezond standpunt in het streven naar behoorlijk bestuur. Het is voor mij ondenkbaar dat gemeentelijke mandatarissen dergelijke zwaarwichtige beslissingen nemen op basis van stukken of een dossier die ze om taalredenen niet goed kunnen begrijpen. Ik maak mij daar zorgen over. Ik heb vernomen dat men toch zinnens zou zijn om een hele reeks documenten en zelfs de contracten uitsluitend in het Engels op te stellen. Dat lijkt me onwettelijk en in strijd met de geest van de taalwetgeving in bestuurszaken.

Graag had ik uw standpunt in deze materie gekend, evenals de houding die u in deze als voogdijminister over de plaatselijke besturen zult aannemen. Wat is de rechtsgeldigheid van documenten die in het kader van US cross-border-leasetransac-

Nieuwenhuysen

ties met Vlaamse gemeenten in een andere taal dan het Nederlands worden opgesteld ? Hebt u in dit kader ooit een advies gevraagd aan de VCT ? Zo ja, hoe luidde het advies van deze commissie ? Zo neen, overweegt u alsnog het advies van deze commissie in te winnen ? In voorkomend geval, zult u dan het advies van de commissie laten navolgen ? Ik neem aan van wel. Hebt u daartoe richtlijnen gegeven of overweegt u richtlijnen te geven aan de plaatselijke besturen omtrent het taalgebruik in deze materie, en hoe luiden deze richtlijnen ? Mocht u van mening zijn dat niet alles in het Nederlands moet gebeuren, welke zaken moeten volgens u dan wel in het Nederlands verlopen en welke kunnen in het Engels verlopen ? Waarop baseert u zich desgevallend om dit eventuele onderscheid te maken ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Nieuwenhuysen, het lijkt me duidelijk dat dit een belangrijke vraag is, gezien de specifieke afspraken en akkoorden in het US cross-border-leasesysteem. Het is fundamenteel dat brede informatie in het Nederlands ter beschikking staat van de mandatarissen opdat zij met kennis van zaken kunnen beraadslagen, zeker inzake een toch ingewikkelde en technische materie zoals de cross-border lease.

Ik nam dan ook reeds op 27 juni 2003 contact met de Vaste Commissie voor Taaltoezicht teneinde mij uitgebreid te laten informeren omtrent het taalgebruik bij dergelijke constructies. Op 1 september 2003 heeft de Nederlandse afdeling van de VCT met betrekking tot mijn vraag het volgende advies gegeven.

Ik citeer : ‘De VCT, Nederlandse afdeling, oordeelt dat het sluiten van een overeenkomst door een gemeente een aangelegenheid is die behoort tot de werking van hun binnendiensten. Overeenkomstig artikel 10 van de bij KB van 18 juli 1996 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gebruikt iedere plaatselijke dienst die in het Nederlandse taalgebied is gevestigd, uitsluitend de taal van zijn gebied in zijn binnendiensten, in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en in zijn betrekkingen met de andere diensten uit hetzelfde taalgebied en uit Brussel-

Hoofdstad. De VCT, Nederlandse afdeling, stelt vast dat de SWT niet de betrekkingen regelen met in het buitenland gevestigde rechtspersonen. De SWT zijn derhalve niet van toepassing op het sluiten als dusdanig van een overeenkomst door een Belgische gemeente met een Amerikaanse investeerder. Evenwel moet de gemeenteraad de bedoelde overeenkomst goedkeuren. De VCT, Nederlandse afdeling, met één onthouding, is derhalve van oordeel dat alle elementen aanwezig moeten zijn die noodzakelijk zijn opdat de gemeenteraad zich met kennis van zaken zou kunnen uitspreken.’

Mijn administratie bracht de gouverneurs van de provincies van dit antwoord van de VCT op de hoogte, teneinde hen toe te laten er rekening mee te houden bij de uitoefening van het administratief toezicht op de desbetreffende beslissingen. Tevens werd een afschrift van dit schrijven aan de gouverneurs toegestuurd aan de ‘trekkende’ besturen onder de gemeenten welke zich reeds verenigd hadden met het oog op het afsluiten van een cross-border-leaseovereenkomst. Ook de op dat ogenblik aan mijn administratie gekende advocatenkantoren die gemeenten begeleiden bij de bedoelde constructie, werden van het standpunt van de VCT op de hoogte gebracht.

Bij de uitoefening van het toezicht zal ik dan ook uiteraard, samen met de gouverneurs, waken over de correcte invulling welke de besturen aan het advies hebben verleend. Ik zal de gouverneurs op de hoogte brengen van het antwoord dat ik u hier vandaag geef. Het lijkt me essentieel dat het contract dat aan de gemeenten wordt voorgelegd, een geijkte vertaling is van de akte die vermoedelijk in het Engels is opgesteld tussen de contracterende partijen. Ik zie niet in hoe gemeenteraadsleden kunnen oordelen wanneer ze niet over een geijkte vertaling beschikken.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw heel duidelijk antwoord dat tegemoetkomt aan mijn bekommernis.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.13 uur.*